

Jeg skal med Hensyn til Sammenhængen mellem de forskjellige Forslag gjøre en almindelig Bemærkning, som navnlig vil faae Indflydelse ved Afstemningen over det 1ste Afsnit, men isørigt ogsaa ved de senere. De Herrer ville have set, at i Betænkningen ere en Række Forslag angivne som subsidiære til andre Forslag, nemlig under dette Afsnit til Forslagene Nr. 12 og Nr. 18. Ordet subsidiært er her brugt i en noget anden Betydning end den, hvori vi pleie at tage det. Jeg bemærker dette, for at der ikke skal opstaa Misforstaaelse. Paa Afstemningslisten er Betegnelsen flet overensstemmende med, hvad der utvilsomt har været Forslagsstillernes Mening, den nemlig, at de Forslag, der ere betegnede som subsidiære, ere saadanne, som staa i en saa nøie Forbindelse med Hovedforslaget, at de, forsaavidt Hovedforslaget antages, ogsaa maa antages, og, forsaavidt Hovedforslaget forkastes, ogsaa forkastes, medens vi, som de Herrer ville erindre, pleie at tage Ordene „principalt“ og „subsidiært“ i den lige modsatte Betydning. Naar man blot er opmærksom paa Sammenhængen, kan ingen Misforstaaelse opstaa. Dette Forhold træder efter Sagens Betskaffenhed frem paa ikke faa Punkter; men jeg vil her særlig gjøre opmærksom paa to Hovedpunkter, nemlig de Forslag, der i det første Afsnit staa imod hinanden under Nr. 12 og Nr. 18. Allerede forinden disse Forslag nævnes, fremkommer der Henviisninger til dem. Det hejder saaledes strag ved Udvalgets Ændringsforslag Nr. 6 til § 7: „Saa fremt Nr. 12 eller 18 vedtages“, og der er paa Afstemningslisten hertil føjet 2 Anmærkninger, der gaa ud paa, at Vedtagelsen af Mindretalsforslaget Nr. 12 betinger en Række nærmere angivne Forslag, og at Vedtagelsen af Flertalsforslaget Nr. 18 ligeledes betinger en Række saadanne. Det er altsaa min Mening, at, naar Ændringsforslaget Nr. 12 antages, saa ere de Biforslag, der knytte sig dertil, ogsaa antagne, og naar Ændringsforslaget Nr. 12 forkastes, ere de dertil sig knyttende Biforslag ogsaa forkastede. Paa samme Maade skjønner jeg ikke rettere, end at, hvis Ændringsforslaget Nr. 18 enten antages eller forkastes, maa de dertil sig knyttende Biforslag under Et være henholdsvis antagne eller forkastede. Dog vil jeg for at være sikker paa, at ikke Nogen skal gaa Slip af en eller anden særlig Afgjørelse, som han maatte lægge Vægt paa, udtrykkelig bemærke, at, dersom enten nogen Fraktion af Udvalget eller noget Medlem i Thinget maatte mene, at der trods den nærmest paatænkte Sammenhæng kunde være Anledning til at foretage speciel Afstemning paa noget af Punkterne og derom fremtætte et Ønske under Forhandlingen, vil jeg, inden Afstemningen begynder, overveie, hvorvidt jeg kan tage et saadant Ønske tilfølgende, og, hvis jeg har Betænkning derved, gjøre det vedkommende ærede Medlem eller den ærede Fraktion opmærksom paa

mine Grunde derimod; men hvis intet saadan Ønske fremkommer, ville de omtalte Afstemninger finde Sted under Et. Med Hensyn til Omfattning af Paragraftal bemærker jeg, at vi ikke pleie at gjøre den til Gjenstand for særlig Afstemning, men derimod at henvise den til en Redaktion mellem 2den og 3die Behandling, idet vi ikke pleie at betragte selve Paragrafen som forandret derved. Naar det billiges, at vi i denne Henseende gaa frem, som vi pleie, vil det ikke af Hensyn til Forandringen af et Paragraftal være nødvendig at foretage særskilt Afstemning over den paagældende enkelte Paragraf. — Efterat have forudsøkket disse Bemærkninger skal jeg give Ordet til den ærede Ordfører.

Ordføreren (Mourier-Petersen): Af Betænkningen vil det fremgaa, at det ikke er lykkeligt at bringe Enighed tilveie i Udvalget. Imidlertid er det ikke udelukkende denne Omstændighed i Forbindelse med Sagens hele Omfang og Vigtighed, som har bevirket, at det har været saa længe, inden Udvalget har kunnet afgive sin Betænkning; der har ogsaa været andre Grunde tilføede, navnlig Sygdom blandt Medlemmerne og deriblandt Formandens Sygdom, som har nødvendiggjort Tilfaldelsen af et nyt Medlem. Udvalget har imidlertid efter bedste Evne søgt at give denne vigtige Sag en saa nøiagtig Prøvelse som muligt, hvad den jo ogsaa efter hele sin Betskaffenhed har Krav paa, og man er derefter kommen til det enstemmige Resultat, at Lovudkastet fortjener al den Anerkendelse, som blev det til Del ved Sagens første Behandling, for den Omhu og Sagkundskab, hvormed det er udarbejdet, og ligeledes er man enig i at anse det for et Gode, at man har faaet samlet de forskjellige spredte Bestemmelser, vedrørende hele denne Materie, fra Christian den 5tes Lovs Tid, hvorved der vil være vundet betydeligt i Klarhed og Overskuelighed, hvad der har sin Betydning ved en Lov som denne, hvorfor der er hyppig Anvendelse i det praktiske Liv. Hvad derimod de specielle nye Regler angaar, er der ganske vist flere af Vigtighed, hvormed hele Udvalget har kunnet slutte sig, men der er ogsaa temmelig væsentlige Bestemmelser, hvormed der har været megen Meningsforskjel i Udvalget, og disse ville nu ved den forestaaende Behandling af de forskjellige Ændringsforslag blive gjort til Gjenstand for nærmere Omtale. Forinden maa jeg dog berøre det Hovedspørgsmaal, som kommer frem paa flere Punkter i Lovforslaget, og hvormed der har været ikke ubetydelig Uenighed tilføede blandt Udvalgets Medlemmer, nemlig, hvorvidt det kan siges, at Lovforslaget har draget de rette Grandser mellem den Enkeltes Ret paa den ene Side og de mere almindelige Interessers Krav paa den anden Side, eller om der ikke i Udvalget er flet større Indgrib i den En-